

Terugblik symposium 11 april 2017

Dinsdag vond het symposium over International Handel plaats in Amsterdam. De locatie was toepasselijk: het voormalig hoofdkantoor van de Nederlandsche Handelsmaatschappij, gebouw De Bazel. De verschillende sprekers belichtten elk een verschillend aspect van internationale handel, dat in het tijdperk van populisme weer bovenaan de politieke agenda is komen te staan. Tevens stond het symposium in het teken van het afscheid van de directeur van het WI, Rien Fraanje.

Maurice Limmen (voorzitter CNV) begon met een terugblik op de activiteiten van Rien Fraanje en het belang van zijn werk voor het instituut en voor het CDA in brede zin. Rien heeft een bijzondere aandacht voor de dreiging van een tweedeling in de samenleving en een grote betrokkenheid bij de minder bedeelde. Juist op het gebied van internationale handel is dit een aspect dat blijvend aandacht verdient.

Limmen vroeg aandacht voor de drie belangrijke aspecten van handel, te weten het economische, sociale en culturele aspect. Alledrie zijn nodig om handel daadwerkelijk te laten functioneren voor het algemeen belang, waarbij werkgevers en werknemers elkaar vinden in goede afspraken rondom werkzekerheid en productiviteit in een geglobaliseerde wereld.

Marhijn Visser (VNO-NCW) besprak de verschillende actuele kwesties rond internationale handel, zoals het opzeggen van TPP door president Trump, verschillende misvattingen over TTIP, CETA en het belang van goede handelsakkoorden voor een open economie zoals de Nederlandse. Zo is vanuit Nederlands perspectief een internationaal hof van arbitrage een betere en eerlijkere manier voor het oplossen van conflicten dan het moeten procederen in Amerikaanse gerechtshoven met jury-rechtspraak. We kunnen ons niet veroorloven om onze rug te keren naar Europa of internationale handel, en Nederland moet zich actief blijven opstellen in het bevorderen van handelsbetrekkingen.

Freek Bersch (Milieudefensie) besprak problemen die te lang niet erkend zijn als zodanig, en serieuze aandacht behoeven. De reactie op zorgen van de bevolking over handelsverdragen lijkt niet echt opgepakt te worden door mainstream politieke partijen, wat voer geeft aan populistten. Bersch is erg kritisch over de mogelijkheden om via emissiehandel de uitstoot van CO₂ te beperken en pleit voor een hervorming van handelsbeleid die democratisch is, de economie verduurzaamt en de kosten en baten eerlijk verdeelt.

Remco Oostendorp (Vrije Universiteit) besprak de nieuwste inzichten uit de wetenschap met betrekking tot vrijhandel. Hij prikte vaste ideeën door, zoals dat vrijhandel voor iedereen goed is, of dat een kleinere overheid opgaat met een efficiënte economie. Vrijhandel kan juist leiden tot grotere verstoringen in de verdeling van welvaart en banen over de economie, die kunnen oplopen tot een factor vijftig van de totale welvaartsgroei door handel. Handelsbeleid vraagt om een goede visie op de economie en de verdeling van de baten en de lasten. De rol van de overheid wordt eerder groter dan kleiner onder invloed van een verder gaande openheid voor internationale handel.

In het gesprek met de zaal werd gevraagd naar de positie van de Nederlandse landbouw, en in hoeverre vrijhandel samenvalt met aspecten van duurzaamheid. En

hoe we de belangen van de bevolking in Afrikaanse landen laten meewegen als er afspraken worden gemaakt tussen overheden. Ook werd er aandacht gevraagd voor de verantwoordelijkheid van bedrijven zelf, als maatschappelijk verantwoorde ondernemers.

Aan het slot van het symposium nam de voorzitter van het WI, Peter Essers, afscheid van Rien Fraanje, die per 1 maart is benoemd als secretaris-directeur van de Raad voor Openbaar Bestuur (Rob). Hoewel het WI hem zal missen sprak hij namens het bestuur en medewerkers zijn waardering uit voor het werk dat Rien voor het instituut heeft verricht.